

قانون مجازات عمومی

هیچیک از مامورین و مربیان اطفال حق ندارند کوچکترین خاطرات جرم ارتكابی را حتی برای يك مرتبه هم بطفل یاد آور شوند یا کمترین وسائل توجه طفل را باین قسمت فراهم سازند .

واردین و تماشاچیان هرگز مجاز نیستند جزئی ترین سئوالی که با وقایع گذشته طفل اصطکاک داشته باشد از او بنمایند بطوریکه منتهای کوشش برای آنکه طفل مزبور بکلی گذشته خود را فراموش کند بعمل آمده و مامورین موظف اند منتهای مراقبت را در تربیت روزانه عادی بعمل آورند هر يك از آنها بر حسب رقبت و قریحه شخصی بشفل مورد تمایلشان واداشته میشوند - يك قسمت از حاصل دسترنج اطفال برای آینده آنها یعنی روزی که اذدارالتادیب خارج میگردند نزد مدیر مؤسسه ذخیره و سرمایه کوچکی را بر آنها تشکیل میدهد تا بتواند هنگام خروج از آن بحرفه که فرا گرفته اند پرداخته و از این راه موجهیات دوری آنها از اعمال زشت از هر جهت فراهم آمده باشد

پس مؤسسه فوق هم وسیله تربیت اخلاقی طفل را تهیه هم در عدم اتلاق وقت او و آموزش حرفه که ایام رشد بکارش آید کوشیده و هم بزندگی آینده او در اثر جمع آوری سرمایه کوچکی برای تحصیل معیشت وی کمک میکند .

باین طریق طفل هنگام خروج از دارالتادیب گذشته خود را فراموش و یکمرد اجتماعی مجهزی است که حتی بمقدور در گرد آوردن موجهیات تزکیه نفس ودوری او از رغبت بارتکاب جرائم بذل مساعی شده است .

این نکته نیز فراموش نشود که نظارت و مداخله در تربیت در غالب کشورهای نه فقط منحصر باینگونه اطفال است بلکه در تمام مواردی که طفل در اثر تحقق عدم

پس بشرح فوق اطفال در این مرحله بدو دسته تقسیم اند .

اول آنها که بمرحله اول نزدیکتراند (یعنی هنوز آثار کودکی وعدم تمیز در آنان موجود و بزرگترین تنبیه و مجازات برای آنها تادیب و اخافه و تهدید است) برای این قبیل اطفال (بین ۱۳ و ۱۶) بعضی از قوانین تعذیر بدنی قابل شده اند از جمله قانون ایران که پنجاه ضربه شلاق را منتهای مجازات آنها قرار داده آنهم بنحوی که در یکروز بیش از ده و در روز بی دربی بیشتر از ۱۵ ضربه نخواهد بود .

دوم آنائی که بمرحله بلوغ نزدیکتر و بی آنکه رشد عقلانی کامل داشته باشند از قوه ممیزه نیز بکلی بی نصیب نیستند (اطفال بین ۱۶ و ۱۸) برای ایندسته هم مجازات جنبه تادیب دارد ولی نظارت جامعه در تنبه آنان نسبت بدسته اول بیشتر است چنانچه مجازات آنها حبس در دارالتادیب است .

حال بینیم حبس مزبور چگونه اجرا میشود و دارالتادیب عبارت از چیست .

دارالتادیب که در بعضی از نقاط اروپا راه تکامل پیموده عبارت از آموزشگاهی است که در آن سه اصل مهم مورد توجه و مرام مؤسسه را تشکیل میدهد :

۱ - تربیت و رشد اخلاقی طفل .

۲ - آموزش يك هنر یا پیشه که آینده او را تأمین کند .

۳ - فرا گرفتن اصول و مبانی مذهبی (در غالب این مؤسسات) .

مؤسسات مزبور مورد توجه مخصوص وزارت عدلیه و دارای نظامنامه بسیار دقیقی که منتهای دقت و مواظبت در رعایت اصول مزبوره در آنان بعمل آمده است - مثلا

خواهد شد مگر اینکه حکم برای ارتکاب قبل عمدی صادر شود .

مسئله فرق گذاردن بین زن و مرد از نظر تقصیر و مسئولیت جزائی نیز چند نیست که توجه پاره از علماء را بخود جلب و معتقدند که نظر بضعف نفس و شدت احساسات و کمی مقاومت عقلانی در نزد غالب زنان بایستی مجازات جرائم مرتکبه از جانب آنها نیز با مجازات مردان فرق داشته باشد و بهمان نسبت خفیف تر گردد .

ولی دسته دیگر با این عقیده مخالف و جنبه عقلانی زن و مرد را از نظر جزائی با هم دیکسان میدانند معذک تا ایندرجه اتفاق حاصل است که زن از حیث جنبه جزائی دارای ملکت مخصوصه ایست که معاشرت اجتماعی و محیط پرورش و زندگی او هم بنوبه خود در آن تاثیر بسیار میکند لومبرزو Lombroso عالم شهیر ایتالیائی بر این عقیده است که مجرم بالولاده در نزد زنان خیلی کم است - از نظر کلی و مطلق هم نسبت بین مرد و زن در ارتکاب جرائم با هم فاصله بسیار دارد مثلاً در آدم کشی نسبت بین زن و مرد صدی یازده است و در جنایات بطور کلی این نسبت صدی سیزده میباشد .

برعکس بعضی جرائم هست که اختصاص کامل بطبقه زنان داشته و ارتکاب آنان از جانب مردان بسیار بندرت اتفاق میافتد مثل سقط جنین - سرراه گذاردن بچه یا از بین بردن او - سرقت در مغازه ها . . . بهلاوه در بیشتر جرائم زن دل مهمی را بازی کرده یا وسیله تشویق یا محرک در ارتکاب و یا ذینفع بطور غیر مستقیم می گردند .

برخی نیز معتقدند که کم بودن جرائم عادی در زن ز راه فساد عفت و اخلاق آنان جبران می شود و این خود بمنزله یک نوع اقوا و تشویقی است بارتکاب جرائم ولی بعهده نسوان گذاردن این تقصیر بطور انحصار نیز خالی از انصاف است چه انجام اعمال خلاف عفت بتهنایی صورت پذیر نیست بلکه مردان خود شریک بزرگی در جرم مزبورند خاصه آن دسته از مردان که وسیله تسهیل اینگونه جرائم را فراهم میکنند .

تمیز و تشخیص باولیاء خود سپرده میشود نیز دوات نظارت کامل خود را در تربیت آنها اعمال میکند چنانچه محکمه که حکم بتسلیم بچه باولیاء او و الزام بحسن تربیت و اخلاق وی میدهد شخص ثالث یا مؤسسات مخصوص را در نظارت کامل بعملی ساختن الزام فوق مامور میسازد .

شخص یا مؤسسه ناپرده هر گاه تشخیص دهد که اولیاء طفل بوظیفه و تمهد خود عمل نکرده اند فوراً محکمه را از جریان امر آگاه و فوراً طفل بحکم محکمه از اولیاء خود گرفته و بمؤسسات یا اشخاصی که برای اینکار آماده اند سپرده میشوند .

۳ - مرحله رشد کامل است که دوره زندگی عادی بشر را تشکیل و سایر مواد قانون مجازات در باره آنها وضع و اجرا میشود .

ب - نوع و جنس مرتکب

(از حیث زن یا مرد بودن)

از نظر تقصیر و مسئولیت جزائی قوانین مجازات فرقی بین زن و مرد قائل نیستند فقط از حیث اجرای مجازات است که غالب قوانین در باره نسوان رعایت هائی قائل میشوند مثلاً اجرای حکم اعدام در باره زن (در باره کشورها) بکلی منسوخ و در برخی دیگر که مجازات مزبور در باره آنها هم حکم فرماست در صورت حامله بودن زن و مادام که وضع حمل نشده این مجازات موقوف الاجرا میماند برای مادرانی که طفل کوچک دارند اولاً تخفیف در کیفیت و نحوه مجازات داده میشود ثانیاً اطفال آنها تا سن چهار سالگی با خود آنها در یکجا زندگی و از مادر جدا نمیشوند همچنین اعمال شاقه در حق نسوان اجرا نمیگردد بلکه از این حیث مجازات های خفیف تری را بجای آن اعمال میکنند قانون مجازات عمومی ایران نیز در ماده ۶۶ این اصل را رعایت و چنین گفته است: «در حق مردانی که عمر آنها متجاوز از شصت سال است و هم چنین کلیه زنها حبس با اعمال شاقه و حکم اعدام جاری نمیشود و مجازات آنها بحبس مجرد تبدیل